

DOI 10.34132/pard2025.29.09

Отримано: 27 лютого 2025
Змінено: 24 квітня 2025
Прийнято: 22 травня 2025
Опубліковано:
30 вересня 2025

Received: 27 February 2025
Revised: 24 April 2025
Accepted: 22 May 2025
Published:
30 September 2025

Oleksandr Yevtushenko
Yuliia Povertailenko

MODERN APPROACHES TO THE DEMOCRATIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

The article examines and analyzes contemporary approaches of scholars to the role of global democracy in public administration in the context of globalization. It is proven that global democracy, as a component of the general globalisation process, plays an important role and is of direct significance for public administration in the state in connection with the intensification and deepening of globalisation processes in nation states.

The need to introduce global democracy into public administration is emphasized, as it is a catalyst for positive influence on it and for increasing its overall effectiveness.

The values of democracy, the role and significance of global democracy for public administration are defined in connection with Ukraine's chosen course of European integration and the inevitability of the consequences of global globalization processes.

It has been concluded that the introduction of global democracy into the system of public administration and national states is a guarantee of increasing the efficiency of public administration and is an incentive on the path to sustainable development of our state.

Based on this, at this stage of our state's development, in connection with the deepening of globalisation processes, the main goal should be

the introduction of global democracy both in public administration and in the state as a whole.

Thus, the deepening of globalization processes and their impact on public administration is an irreversible process, and the importance and necessity of introducing global democracy into public administration in Ukraine is extremely significant for the Ukrainian people and the state in general, since in such a state, individuals, their rights, and legitimate interests are protected by representatives of public authorities, which is why public administration operates in the state.

Keywords: *globalization, global democracy, public administration, democratic values, democratization, problems of democratization.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. На початку ХХІ століття демократизація в світі стала стратегічною метою зовнішньої політики багатьох провідних країн світу. В той же час чинник демократії починає грати важливу роль не тільки в світових політичних процесах, але й в публічному управлінні країн. Особлива увага до демократизації приділяється у зв'язку з глобалізацією світової економіки, зовнішньої та внутрішньої політики, міжнародного життя. Глобальний перехід до демократії стає одним із головних напрямів розвитку світової спільноти.

Актуальність публікації зумовлена важливістю процесу демократизації в публічному управлінні держави, її вплив на суспільні відносини, які виникають у зв'язку з цим. Тому що втягування в процес демократизації світових держав, інститутів державної влади, політичних партій, громадських організацій прискорює процеси демократизації в країнах.

З'являється термін «глобальна демократія», що характеризує демократизацію колишніх тоталітарних та авторитарних політичних режимів, виникнення держав, які вступили на шлях встановлення та зміцнення демократії. На нашу думку глобальна демократія в умовах глобалізації «є формою реалізації всезагальної системи політичних демократичних цінностей, що знайшли відображення у Загальній декларації прав людини (Міжнародному пакті про громадянські та

політичні права), як основи побудови демократичного суспільства й формування громадських інститутів, що є основою демократії» [7].

Отже, «глобальна демократія», точніше процес глобальної демократизації дає підстави розглядати його, як процес демократизації держав, тобто загальний світовий процес становлення демократичних форм правління та демократичного устрою в цілому. Глобалізація й глобальна демократизація відіграють достатньо важливе значення в діяльності органів публічного управління, оскільки саме публічне управління в державі є найбільш розповсюдженою сферою діяльності, яка регулює суспільно-державні відносини.

Виходячи з цього, можемо з впевненістю зазначити, що від дієвості, ефективності та належного функціонування публічного управління залежить розвиток усієї держави й суспільства в цілому. Тому, вважаємо, що глобальна демократизація повинна мати на меті позитивний характер і, як наслідок позитивні зміни, зокрема запровадження системи демократичних цінностей та норм в публічному управлінні. Якщо говорити конкретно, вважаємо, що результатом впливу демократизації, як глобального процесу на публічне управління в Україні має стати демократизація усіх сфер українського суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливість, користність й необхідність дослідження ролі демократизації в публічному управлінні в Україні в умовах глобалізації має колосальне значення для українського народу й держави взагалі, оскільки це означає країна для народу, де людина, її права захищаються представниками органів публічної влади, для чого й провадить свою діяльність публічне управління в державі.

У зв'язку з цим багатьма науковцями приділялася й приділяється велика увага питанням стосовно проблем та перспектив розвитку сучасної демократії, впливу глобалізації на систему державного управління, ролі глобалізації в процесах демократизації в Україні. Зокрема, питанням створення демократичних передумов суспільного розвитку держави, забезпечення в публічному управлінні

демократичних стандартів, становлення демократії як основи для розвитку держави та суспільства. Також важливим є вивчення перспектив глобального громадянського суспільства, запровадження нових інноваційних підходів в управлінський процес в Україні на основі зарубіжного досвіду, а також вивчення інших не менш важливих питань, які безпосередньо чи опосередковано стосуються глобальних перетворень в сфері публічного управління.

Значний внесок до дослідження вищевказаних питання зроблено такими науковцями, як Т. Андрійчук, В. Андріяш, Р. Войтович, М. Головатим, С. Даниленко, О. Євтушенко, Ю. Горенко, І. Забокрицьким, В. Зозуля, С. Кононенко, С. Косіновим, О. Лозовицьким, М. Пірен, Г. Почепцовим, І. Радзієвським, О. Решота, Г. Стариковою, Я. Циханською та А. Скудною та іншими.

В досліджуваних роботах науковці висвітили важливі питання, які є актуальними на даний період розвитку й функціонування держави, суспільства й публічного управління. Для розуміння ролі демократизації в публічному управлінні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання).

Метою статті є визначити й обґрунтувати сучасні підходи до ролі демократизації в публічному управлінні України в умовах глобалізації. Осмислити необхідність глобальної демократії, як процесу демократичного вибору державами демократичних цінностей, норм та стандартів та запровадження їх в управлінні.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогоднішній день значного розповсюдження у світі набувають всесвітні глобалізаційні процеси, які до того ж є невідворотними й такими, що претендують на те, щоб розглядати їх вплив, не тільки на світові, але й на внутрішньодержавні явища, зокрема в сферу публічного управління країни. Погоджуємось з О. Лозовицьким, що «масштабність демократизації, яка охоплює більше половини населення і території Землі, а головне, найпотужніші країни, безперечно, свідчить про якісну зміну соціально-політичного стану світового співтовариства» [13]. По суті глобальна демократизації підготовлює здійснення демократичного вибору державами, забезпечуючи демократизацію усіх сфер суспільного життя.

На нашу думку, досліджуючи дане питання, головний акцент слід зробити саме на глобальній демократії, її ролі й значенні для публічного управління, як основної сфери регулювання відносин між державою та суспільством.

Важливим при розгляді даного питання є звернення уваги на проблеми, які виникають в умовах поглиблення глобалізації та глобальної демократизації, по-перше, як світового процесу демократизації держав, що долає рамки окремих держав, та характеризує період становлення демократичних форм правління, демократичного вибору державами, забезпечення поширення демократичних стандартів розвитку держав; по-друге, розуміння перспектив розвитку публічного управління в Україні в умовах глобалізації його демократизацію; по-третє, визначення демократії, як ціннісно-нормативній основи й необхідної складової побудови демократичної держави.

Отже, розглянемо думки науковців з відповідних питань й викладемо їх у нашій праці. Зокрема, М. Головатий у своїй праці «Демократія: історія, теорія, практика», досліджуючи витоки феномену «демократії» виявив, що ще на початку 90-х років минулого століття люди почали відчувати, що знаходяться на порозі великих змін та зрушень, завдяки чому виникла реальна необхідність в переоцінці багатьох цінностей та здобутків. До однієї з таких цінностей було зараховано таке явище, як демократія, оскільки навколо неї завжди існували суперечки. Науковець вважає, що саме в XX столітті демократія зазнала найбільшого розповсюдження на планетарному рівні [3].

Тобто, з огляду на викладене, дослідник вважає демократію тією цінністю, яка була, є й буде необхідна людству в будь-який період його розвитку, цінністю, на якій створюється й будується держава й система управління в ній, оскільки саме демократія виховує в людині громадянський дух. Наголошення М. Головатого на тому факту, що в певний період часу демократія розповсюдилася навіть на планетарному рівні говорить про те, що саме демократію вважають каталізатором позитивних рушійних змін та перетворень, а також тим чинником, який слугує надією захисту прав, свобод та законних інтересів суспільства.

Так, згідно ст. 1 Конституції України: «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна і правова держава» [11]. Так, ми бачимо, що статус демократичної держави закріплено на початку Основного Закону. Тобто, юридичне закріплення демократичності держави дає підстави говорити про необхідність впровадження демократії в усі сфери державно-суспільного життя, однією з яких є й публічне управління.

Необхідно також зазначити, що ст. 3 Конституції України говорить про те, що: «Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, а утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [11]. Тобто, дане конституційне закріплення є проявом демократії, оскільки саме людина є центром втілення демократичних цінностей.

З огляду на це, однією із стратегічних цілей держави має стати забезпечення не тільки юридичного закріплення гарантій прав, свобод і законних інтересів суспільства, а й поглиблення демократії в публічне управління, як сферу широкого спектру розповсюдження й ту сферу, яку можна вважати партнерською між державою та суспільством.

На особливу увагу заслуговує твердження І. Забокрицького про те, що: «Права людини виступають сучасною цінністю» [8]. На підставі цього можна зробити висновок про значну роль демократії, яка покликана уособлювати в собі спектр цінностей людини, при цьому обов'язком демократичної держави є гарантії забезпечення, дотримання й захисту прав, свобод і законних інтересів людини. Таким чином, говорячи про гарантії забезпечення, дотримання й захисту прав людини необхідно осмислити роль публічного управління в житті соціуму й впливу на таке управління саме глобальної демократії, як невідворотного процесу глобалізації.

Так, Р. Войтович називає глобалізацію бурхливим процесом створення загальносвітового інформаційного простору, яка змінює місце, роль та функції національної держави, при цьому вимоги щодо ефективності публічного управління повинні відповідати рівню розвитку суспільства [2]. Тобто, автор наголошує, що

глобалізація чинить вплив як на національні держави, так і на публічне управління. Однак, при цьому повинно бути враховано рівень розвитку суспільства, тобто права й свободи соціуму на відповідному етапі його розвитку. Отже, прослідковується прояв демократизму в ході зміни рівня вимог до ефективності публічного управління рівню розвитку суспільства.

Г. Почепцов стверджує, що демократія може працювати в умовах, при яких побудовано механізми захисту від держави, до яких відносяться економічні, політичні, інформаційні та юридичні механізми [15]. Тобто, з вищевказаного слідує, що за умови створення й належного функціонування в державі економічних, політичних, інформаційних та юридичних механізмів вплив держави стає обмеженим. Виходячи з цього демократія являє собою фундамент для функціонування публічно-приватного партнерства.

Особливого значення набуло питання стосовно наявності в демократії певних цінностей, які мають значення при організації публічної влади. На особливу увагу в межах дослідження цього питання заслуговує думка С. Косінова, який виділив наступні цінності демократії, а саме:

1) внутрішню цінність, яка означає участь людей у створенні правил поведінки, які повинні дотримуватися ті інституції й організації, які керують життям соціуму. Тобто демократія, таким чином, надає людям право керувати як внутрішніми справами, так і зовнішніми;

2) інструментальну цінність, тобто, демократія як зазначає автор не являється певною ідеологією, а відповідною процедурою. Її підґрунтя є наявність формально-діючих правил та інститутів, до яких входять різноманітні ідеології;

3) творчу або конструктивну цінність, коли чітко прослідковується творча роль демократії при формуванні цінностей, які до того ж визнаються суспільством [12].

Аналіз демократичних цінностей дозволив автору зробити висновок про те, що дані цінності з'являються саме в той період, коли суспільство прагне втілити в життя ідеал демократії [12]. Тобто, з даного висновку слідує, що демократія є тією цінністю,

яка виражає волю народу, ставить народ вище за державу, оскільки держави й створювалися за для об'єднання народу, демократія уособлює ідеал правління, при якому людина, її права, свободи та законні інтереси знаходяться в центрі будь-яких інших державних питань.

Погоджуємось з думкою Р. Войтович, що «демократія, а тим більше глобальна демократія вже не є самоціллю, вона є формою самодостатності та ефективності розвитку окремої національної держави, завдяки якій держава може задекларувати світові свою конкурентоспроможність» [2]. Отже, якщо говорити конкретно, глобальна демократія та її роль в державі й публічному управлінні впливає на ефективність розвитку окремих національних держав. Завдяки цьому національні держави виходять на міжнародний рівень як конкурентоспроможні, й такі, що є самодостатніми й незалежними від більш впливових держав світу. Тобто, глобальна демократія відіграє велике значення в становленні, розвитку й функціонуванні національних держав й публічному управлінню в них.

В той же час існують проблеми, які постають перед демократією сучасності. Т. Андрійчук у своєму дослідженні наголошував, що незважаючи на недосконалість сучасної демократії, оскільки її становлення та розвиток супроводжується купою невизначеностей та певних ризиків, необхідно знаходити шляхи вирішення основних проблем, які постають чи з'являються в ході демократичного процесу й виділяти важливі переваги демократії, а не займатися пошуком інших способів організації публічної влади [1].

Виходячи з цього вчений виокремив ті проблеми, які постають перед демократією в сучасних умовах. По-перше, річ йде про «внутрішні недосконалості та парадоксальність природи демократії», а по-друге, проблеми, які виникають через певні розбіжності «між практикою впровадження й функціонування демократії» та розуміння щодо ідеалу демократії [1]. У зв'язку з цим важливим аспектом є пошук розв'язання проблем, які виникають в ході процесу демократизації. Слід також зазначити, що підходи до розв'язання таких проблем є неоднозначними та індивідуальними в кожному поодинокому випадку.

Так, повністю погоджуємось із твердженням С. Кононенко в тому, що існування й розвиток сучасного демократичного світового суспільства можливе при виконанні певних необхідних умов, а саме: «встановлення демократії на глобальному рівні й встановлення національних демократій у переважній більшості країн світу» [10]. В даному випадку, знову ж таки, увага акцентується на ролі глобальної демократії для становлення й розвитку демократичного світового суспільства, національних держав, у яких буде встановлено національну демократію, що безпосередньо пов'язано з ефективністю функціонування й організації діяльності публічного управління в таких державах.

Тому вважаємо головною метою нашої держави є впровадження глобальної демократії на національному рівні, оскільки увага акцентується на становленні саме демократичного світового суспільства й ролі глобальної демократії в публічному управлінні, від якої залежить його ефективність, демократичність й стійкість в протистоянні зовнішнім і внутрішнім змінам. Науковці, зокрема В. Андріях, відмічають, що «ефективна робота публічного управління – запорука побудови демократичної, правової, незалежної й соціальної держави, яка буде діяти виключно в інтересах громадян і держави» [5]. Науковці відзначають, що роль публічного управління в державі, ефективність його роботи прямо впливає на становлення, побудову й розвиток нашої держави як демократичної, правової, незалежної й соціальної, що діє тільки в інтересах народу. З огляду на зазначене, неможливо й оминати важливість ролі глобальної демократії для ефективності та належного функціонування публічного управління в нашій державі.

У зв'язку з обранням Україною курсу Євроінтеграції, цінним є вивчення досвіду управління в Європейському Союзі в сфері публічного управління. З огляду на наступне, М. Пірен зазначила, що країнами Європейського Союзу було розроблено певні програми щодо удосконалення й модернізації публічного управління, які базуються на принципах демократизації, орієнтації на людину, орієнтації на результат такої діяльності, вимоги стосовно простоти в управлінні тощо [14]. Зазначимо, що при дослідженні даного питан-

ня М. Пірен наголосила на узагальненні, теоретичному осмисленні досвіду різних концепцій, удосконаленні методів управління за для підвищення рівня ефективності публічного управління [14]. Таким чином, впровадження демократичних цінностей Європейського Союзу в сферу публічного управління в Україні є етапом процесу його демократизації, підвищення ролі глобальної демократії для національної держави та зміцнення публічного управління, як ефективного інструменту модернізації країни, розвитку громадянського суспільства.

Цілком правильною є думка Г. Старикової, яка зіставляє політичну модернізацію українського суспільства з необхідністю модернізації управлінської системи, а саме публічного управління, оскільки саме на публічне управління покладено найважливішу функцію «посередництва» між державними інститутами та інститутами громадянського суспільства з можливістю включення громадян в управління державою [18]. Виходячи з цього, ми вважаємо доцільним й нагальним впровадження глобальної демократії в систему публічного управління в державі, як процес його модернізації з метою підняття рівня ефективності його діяльності й позитивної результативності в подальшому.

Так, Я. Циханська й А. Скудна, досліджуючи процес демократизації в сфері національного та глобального управління встановили, що наявність демократичної внутрішньої політики є ознакою ефективної держави. З огляду на це, вплив глобальної демократії в середині такої держави сприяє укріпленню її потенціалу, ролі й значенні її на міжнародній арені серед інших країн глобального простору. Автори зазначають, що вплив глобальної демократії в сучасному світі має на меті створення демократичних умов для суспільного розвитку [19]. А також сприяє налагодженню взаємозв'язків зі світовим співтовариством на принципах демократичного врядування, розбудови конкурентоспроможної економіки, демократизації усіх сфер суспільного життя, соціально-політичної єдності громадянської нації, територіальної цілісності та сталого розвитку держави [7].

Отже, на нашу думку важливим моментом в даному питанні є роль глобальної демократії, яка спрямована на створення, забезпечення й належне підкріплення демократичних умов розвитку суспільства, а також сприяє укріпленню потенціалу держави в глобальному просторі, що безпосередньо пов'язано з підвищенням ролі публічного управління в державі в умовах глобальної демократії.

Так в праці: «Глобалізація та її роль в процесах демократизації в Україні», ми визначаємо демократичне врядування, як «сукупність принципів, стандартів, норм і практик, які підтримують та сприяють ефективності публічного управління, додержання й реалізацію демократії й сталого розвитку держави» [6]. Вважаємо, що ефективне публічне управління безпосередньо залежить від демократичного врядування, тобто набору цінностей та стандартів, від яких залежить рівень сталого розвитку держави й суспільства.

Про забезпечення сталого розвитку держави в умовах сучасних глобалізаційних процесів, що покладається на демократичне врядування стверджував й В. Зозуля. Так, основним напрямом діяльності демократичного врядування й публічного управління є запобігання проблемам, які виникають, а у випадку їх виникнення – своєчасне та ефективне подолання [9]. Тобто, при демократичному врядуванні ефективність публічного управління залежить від негайного виявлення, подолання й врегулювання проблем, які виникають в ході його здійснення. Зазначений підхід до такого демократичного врядування забезпечує надійний тил для публічного управління в державі, що у свою чергу слугує підвищенням якості такого управління та формування довіри серед громадян до органів публічного управління.

Отже, демократія можемо сказати є тією рушійною силою в державі, завдяки якій громадяни, мають відчувати відповідальність і вимагати відповідальності і дотримання законності від тих, кому довірили владу в суспільстві. Необхідність впровадження демократії в національні держави та публічне управління сприяє забезпеченню сталого розвитку держави і, як наслідок, належного розвитку суспільства в сучасних всесвітніх глобалізаційних процесах, в яких

опинилася наша держава. В умовах глобалізації процеси глобальної демократії змінюють взаємозв'язки влади і громадськості, тому що демократія є фундаментом громадянського суспільства, сприяє ефективному суспільному розвитку, активізуючи громадську активність у всіх сферах суспільних відносин.

В межах даного дослідження особливу увагу варто звернути на концепцію С. Даниленко з приводу того, що «в центрі дискусії про демократичні засади функціонування суспільства лежить концепт свободи, який виник у зв'язку зі спостереженнями науковців за долею вільних людей та рабів (невільних) [4]. Дана концепція свободи є актуальною і в наш час, оскільки проголошені та закріплені юридично свободи громадян фактично не завжди можуть бути реалізовані. За такого, особливого значення набуває питання становлення фактичної демократії, як ідеалу управління, за якого свобода не тільки є концепцією й проголошується, а й реально діє в сучасних умовах розвитку суспільства під впливом всесвітніх глобалізаційних процесів.

Однак, що стосується свободи, то не слід забувати про те, що глобалізаційні процеси, поширюючись у світі руйнують національні кордони, впливають на національний суверенітет, установлений суспільний лад, а також державну владу, зокрема здійснюють вплив на сферу публічного управління в державі. Так, І. Радзієвський, провівши аналіз феномену глобалізації, дійшов висновку про те, що всесвітні глобалізаційні процеси призвели до зміни механізмів і систем влади, а також виявили недоліки усталеної «адміністративно-біюрократичної концепції публічного управління». За такого, уряди відповідних країн були змушені шукати альтернативні шляхи й підходи до управлінської діяльності, які вже пристосовані до нового міжнародного порядку [16].

Повністю погоджуємось із твердженням О. Решоти в тому, що сучасні глобалізаційні вимоги та їх вплив на суспільні зміни в Україні вимагають удосконалення процесів трансформації публічного управління в Україні на основі принципів демократизму, транспарентності, відповідальності, підпорядкованості й підконтрольності публічного управління українському суспільству

[17]. Виокремлення автором саме таких принципів, на основі яких необхідно удосконалити процес трансформації системи публічного управління в Україні є передумовою впровадження, становлення та розвитку глобальної демократії в публічному управлінні.

Однак глобалізація й подальша демократизація не тільки посилюють взаємозалежність країн, але й породжують нові загрози та ризики (світовий фінансовий криза 2008 року, пандемія коронавірусу, загроза ядерної війни, зростання транскордонної злочинності, у тому числі тероризм та кіберзлочинність, екологічні проблеми, пов'язані зі зміною клімату та забрудненням навколишнього середовища, нелегальна міграція, тощо).

Глобальна демократизація стимулює розвиток української держави, сприяє суспільному розвитку, змінює процес управління всіма сферами суспільного життя – політичної, економічної, соціальної, духовної. Однак, для України в умовах всесвітніх глобалізаційних процесів актуальною проблемою стає нестійкість системи публічного управління до зовнішніх змін та перетворень. Все це потребує необхідності пошуку нових підходів до які б враховували роль глобальної демократії в публічному управлінні держави й суспільства. Схематично роль глобальної демократії в публічному управлінні зображена на рисунку 1. Що дозволяє адаптувати та пристосувати сучасну модель публічного управління до демократичної моделі яка б відповідала інтересам українського суспільства.

Світовий досвід показує, що основоположним принципом глобальної демократії і демократичного суспільства є захист прав і свобод людини. За його допомогою забезпечується індивідуальна автономія та рівність громадян. Виходячи з цього, головну увагу при впровадженні глобальної демократії слід звернути на якість умов розвитку суспільства, дотримання й забезпечення державою прав, свобод та інтересів громадян. Саме на публічне управління як сферу публічно-партнерських відносин між державою та її громадянами покладається удосконалення механізмів демократизації суспільства й влади, запровадженню демократичних цінностей.

Рис. 1. Роль та значення глобальної демократії в публічному управлінні.
Джерело: сформовано авторами

На думку Л. Шипілова, після здобуття державою незалежності та ліквідації наслідків тоталітарного режиму, перед Україною було поставлено ціль й завдання відтворити, поглибити та розвинути власну державність, використовуючи принципи гуманізму, права та демократії [20]. Отже, бачимо бажання використовувати й втілювати принципи демократії в розвиток та відтворення держави після дії та поборення іншого правового режиму.

Висновки. Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що глобальна демократія передбачає демократизацію публічного управління в умовах глобалізації. Глобальна демократія є запорукою підвищення рівня ефективності публічного управління та являється стимулом на шляху до сталого розвитку нашої держави.

Вважаємо, що на даному етапі розвитку нашої держави, головною метою має стати демократизація як публічного управління, так і держави в цілому. Все це обумовлено як зовнішніми, так і внутрішніми чинниками, а саме: обрання Україною курсу Євроінтеграції, демократизація суспільства, децентралізація державної влади.

Подальшого вивчення потребує явище глобалізації, як закономірний об'єктивний процес, що відкриває нові можливості для розвитку українського суспільства.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У статті розглядаються й аналізуються сучасні підходи науковців до ролі глобальної демократії в публічному управлінні в умовах глобалізації.

Доведено, що глобальна демократія як складова загального всесвітнього глобалізаційного процесу відіграє велику роль й має безпосереднє значення для діяльності публічного управління в державі у зв'язку з посиленням та поглибленням глобалізаційних процесів у національній державі.

Наголошено на необхідності впровадження в публічне управління саме глобальної демократії, яка є каталізатором позитивного впливу на нього та підвищення рівня ефективності його роботи взагалі.

Визначено цінності демократії, роль та значення глобальної демократії для публічного управління у зв'язку з обраним Україною євроінтеграційного курсу та факту невідворотності настання наслідків всесвітніх глобалізаційних процесів.

Зроблено висновок про те, що впровадження глобальної демократії в систему публічного управління та національні держави є запорукою підвищення рівня ефективності роботи публічного управління та являється стимулом на шляху до сталого розвитку нашої держави.

Виходячи з цього на даному етапі розвитку нашої держави, у зв'язку з поглибленням всесвітніх глобалізаційних процесів головною метою має стати впровадження глобальної демократії як в публічному управлінні, так і в державі в цілому.

Таким чином, поглиблення глобалізаційних процесів та їх вплив на публічне управління є невідворотнім процесом, а важливість й необхідність впровадження глобальної демократії в публічне управління в Україні має надзвичайно велике значення для українського народу й держави взагалі, оскільки в такій державі людина, її права та законні інтереси захищаються представниками органів публічної влади, для чого й провадить свою діяльність публічне управління в державі.

Ключові слова: глобалізація, глобальна демократія, публічне управління, цінності демократії, демократизація, проблеми демократизації.

Author Contributions: Conceptualization, O.Y. and Y.P.; Writing – original draft, O.Y. and Y.P.; Writing – review & editing, O.Y. and Y.P. Authors have read and agreed to the published version of the manuscript.

Funding: This research received no external funding.

Institutional Review Board Statement: Not applicable as study did not include human subjects.

Informed Consent Statement: Not applicable.

Data Availability Statement: Data is contained within the article.

Conflicts of Interest: The authors declare no conflict of interest.

References

1. Andriichuk, T. (2012). Suchasna demokraciia: problemy ta perspektyvy rozvytku [Modern democracy: problems and prospects for development]. *Politychnyi menedzhment – Political management*, 4-5, (pp. 50-57) [in Ukrainian].
2. Voitovych, R. (2007). *Vplyv hlobalizatsii na systemu derzhavnoho upravlinnia (teoretyko-metodolohichniy analiz) [The impact of globalization on the state administration system (theoretical and methodological analysis)]*. V.M. Kniazieva (Ed.). Kyiv: Vyd-vo NADU [in Ukrainian].
3. Holovaty, M. (2011). *Demokratiia: istoriia, teoriia, praktyka. [Democracy: history, theory, practice]*. Kyiv: DP «Vyd. dim «Personal» [in Ukrainian].
4. Danylenko, S. (2021). Perevtilennia demokratii v informatsiinu dobu: rol novykh media ta hromadianskoho komuni kuvannia [The transformation of democracy in the information age: the role of new media and civic communication]. *Political Studes – Political Studies*, 1, (pp. 90-105) [in Ukrainian].
5. Yevtushenko, O.N., & Andriiash, V.I. (2013). *Derzhavne upravlinnia (osnovy teorii derzhavnoho upravlinnia) [Public administration (fundamentals of the theory of public administration)]*. Mykolaiv. Vyd-vo ChDU im.. Petra Mohyly [in Ukrainian].
6. Yevtushenko, O.N., & Horenko, Yu.V. (2022). Hlobalizatsiia ta yii rol v protsesakh demokratyzatsii v Ukraini [Globalization and its role in the processes of democratization in Ukraine]. *Proceedings from OFSCBSRGS '22: XVI Mizhnarodna naukova konferentsiia «Olviiskyi forum – 2022: stratehii krain Prychornomorskoho rehionu v heopolitychnomu prostori» – XVI international scientific conference «Olbia Forum – 2022: strategies of the countries of the Black Sea region in the geopolitical space»*. (pp. 18-21). Mykolaiv: Vyd-vo ChNU im. Petra Mohyly [in Ukrainian].
7. Yevtushenko, O.N., & Horenko, Yu.V. (2022). Teoretychni kontseptsii demokratii: mozhlyvosti demokratychnoho suspilstva [Theoretical concepts of democracy: possibilities of a democratic society]. *Proceedings from MRETDS-UGNRA '22: XXV Vseukrainska naukovopraktychna konferentsiia «Mohylianski chytannia – 2022 : Dosvid ta tendentsii rozvytku suspilstva v Ukraini: hlobalnyi, natsionalnyi ta rehionalnyi aspekty» – XXV All-Ukrainian Scientific and Practical Conference «Mohyla Readings – 2022: Experience and Trends in the Development of Society in Ukraine: Global, National and Regional Aspects»*. (pp. 7-10). Mykolaiv: Vyd-vo ChNU im. Petra Mohyly [in Ukrainian].
8. Zabokrytskyi, I.I. (2019). Demokratiia yak tsinnist, na yakii pobudovanyi Yevropeyskyi Soiuz: suchasni tendentsii u svitli pytannia «defitsytu

demokratii» u Yevropeiskomu Soiuzi. [Democracy as a value on which the European Union is built: current trends in light of the issue of the «democracy deficit» in the European Union]. *Porivnialno-analitychne pravo – Comparative analytical law*, 1, (pp. 31-35) [in Ukrainian].

9. Zozulia, V.O. (2017). Funktsii demokratychnoho vriaduvannia v umovakh hlobalizatsii. [Functions of democratic governance in the context of globalization]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 17, (pp. 132-136) [in Ukrainian].

10. Kononenko, S.V. (2012). *Demokratyzatsiia v suchasni systemi mizhnarodnykh vidnosyn i perspektyvy hlobalnoho hromadianskoho suspilstva [Democratization in the modern system of international relations and prospects for a global civil society]*. Kyiv: Foliant [in Ukrainian].

11. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 No. 254k/96-VR [Constitution of Ukraine 28.06.1996 No. 254k/96-VR]. (1996). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://surl.li/lseflc> [in Ukrainian].

12. Kosinov, S. (2013). Demokratychni zasady ta tsinnosti v orhanizatsii publichnoi vlady. [Democratic principles and values in the organization of public authority]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy – Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, 3 (74), (pp. 128-134) [in Ukrainian].

13. Lozovytskyi, O. (2018). Hlobalni demokratychni protsesy yak osnova tsyvilizatsiinoho samovyznachennia suchasnykh derzhav [Global democratic processes as the basis for the civilizational self-determination of modern states]. *Naukovi zapysky – Scientific notes*, 2 (94), (pp. 300-311) [in Ukrainian].

14. Piren, M.I. (2016). Novi pidkhody do derzhavnoho upravlinnia v Ukraini na osnovi vitchyznianoho ta zarubizhnoho dosvidu [New approaches to public administration in Ukraine based on domestic and foreign experience] *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezidentovi Ukrainy – Bulletin of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine*, 2, (pp. 13-20) [in Ukrainian].

15. Pocheptsov, H.H. (2012). Stanovlennia demokratii yak osnova dlia rozvytku publichno-pryvatnoho partnerstva. [The establishment of democracy as a basis for the development of public-private partnerships]. *Publichno-pryvatne partnerstvo – Public-private partnership*, (pp. 147-154) [in Ukrainian].

16. Radziievskyi, I.A. *Fenomen hlobalizatsii i derzhavne upravlinnia [The phenomenon of globalization and public administration]*. Retrieved from: <https://surl.li/zglm0m> [in Ukrainian].

17. Reshota, O.A. (2020). *Osoblyvosti rozvytku publichnoho upravlinnia v Ukraini: suchasni tendentsii ta problemy* [Features of public administration development in Ukraine: current trends and challenges] [in Ukrainian].

18. Starykova, H. (2021). *Demokratyzatsiia publichnoho upravlinnia: rehionalnyi aspekt*. [Democratization of public administration: regional aspect]. *Aspekt publichnoho upravlinnia – Aspect of public administration*, (Vol. 9), 5, (pp. 47-54) [in Ukrainian].

19. Tsykhanska, Ya., & Skudna, A. (2017). *Demokratyzatsiia u sferi natsionalnoho ta hlobalnoho upravlinnia* [Democratization in national and global governance]. Kyiv: Natsionalnyi universytet bioresursiv i pryrodokorystuvania Ukrainy [in Ukrainian].

20. Shypilov, L.M. (2009). *Narodovladdia yak osnova demokratychnoi derzhavy* [People's power as the foundation of a democratic state]. Kharkiv: Vydavnytstvo «FINN» [in Ukrainian].

21. Khadzhyradieva, S., & Shevtsova, J. (2021). *Efektivnist' realizacii evropejs'kih program pidtrimki reformuvannja publichnoho upravlinnja v ukraini*. [Effectiveness of implementation of European programs to support public administration reform in Ukraine]. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok – Public administration and regional development*, 13, (pp.797–816). <https://doi.org/10.34132/pard2021.13.11> [in Ukrainian].

Відомості про авторів / Information about the Authors

Олександр Євтушенко, д. політ. н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування, Юридичного факультету, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: alniemt@ukr.net, orcid: <https://orcid.org/0000-0002-5161-3312>.

Oleksandr Yevtushenko, Doctor of Political Science, Professor, Department of Public Management and Administration, Faculty of Law, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: alniemt@ukr.net, orcid: <https://orcid.org/0000-0002-5161-3312>.

Юлія Повертайленко, аспірантка кафедри публічного управління та адміністрування, Юридичного факультету, Чорноморського

національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: juliagorenko12@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0004-5303-2345>.

Yuliia Povertailenko, PhD-student, Department of Public Management and Administration, Faculty of Law, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: juliagorenko12@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0004-5303-2345>.

Yevtushenko, O., & Povertailenko, Y. (2025). Modern approaches to the democratization of public administration in the context of globalization. *Public Administration and Regional Development*, 29, 875-894. <https://doi.org/10.34132/pard2025.29.09>